

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1. (Bika-bérház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel. Egyes szám ára: boltiárúap (4 oldal) valamint vasárnap (6 oldal) 200 P.

Tildy miniszterelnök bemutatkozó beszéde a nemzetgyűlésen

A nemzetgyűlés pénteki ülésén tartotta meg nagy figyelem közepette bemutatkozó beszédét Tildy Zoltán miniszterelnök.

— A kormány, amely vezetésem alatt áll, — kezdte beszédét Tildy Zoltán — az egész nemzetgyűlésnek, a nemzet egyetemének a kormánya.

A miniszterelnök ezután kiemelte, hogy a választás alatt a pártoknak volt egy közös programja. Még a választások alatt kialakult az az elhatározás, hogy nagy kérdéseink megoldása érdekében a koalíciós kormányzást fenntartani kívánjuk. A kormány megalkotását megelőző tárgyalásokon teljesen tisztázták a jövő

vendő kormányzás szempontjait. Az előttünk álló feladatok óriásiak, de nagy biztosságot jelent az az őszinte és reális koalíció, amelyben a nemzetgyűlés négy pártja a kormányt megalkotta és hogy a kormányban mellette a két nagy munkáspárt vezetői miniszterelnökhelyettesként vesznek részt.

Ezután megemlékezett elődjének, Dálnoki Miklós Béla kormányának munkájáról. Különösen kiemelte a fegyverszünet megkötését, a földreformot és a választások levezetését. Kérte a nemzetgyűlést, iltassa jegyzőkönyvébe Dálnoki Miklós Béla kormányának elévülhetetlen érdemeit.

Az új kormány külpolitikája

A kormányprogram részletes ismertetése során a miniszterelnök mindenekelőtt a külügyi vonatkozású kérdésekről szólt. Az új magyar kormány külpolitikája továbbra is azonos alapon áll, amelyet az ideiglenes nemzeti kormány még Debrecenben lefektetett. Ennek a külpolitikának első feladata a Szovjet-Unió bizalmának megszilárdítása és a Szovjet-Unióval való gazdasági és kulturális kapcsolatok továbbfejlesztése.

A kormány és az egész nemzet minden erejével eleget kíván tenni a fegyverszüneti feltételeknek, mert a két nép közötti kapcsolatoknak ez az előfeltétele.

Nagy súlyt helyez a magyar kormány a nyugati demokráciákkal való kapcsolatok kimélyítésére is. Nagy elismeréssel töltötte el a magyar kormányt az Egyesült Államokkal való diplomáciai kapcsolat felvétele. A magyar demokrácia elismerésének jelét látja a kormány abban, hogy a brit kormány késznek nyilatkozott egy hivatalos magyar kormányképviselőt Londonban fogadni. Külön jelentőséget tulajdonít a kormány a szomszéd népekkel való viszonyunk rendezésének a kölcsönös megértés szellemében.

Örömmel látja a kormány, hogy a Romániával jelenleg fennálló kapcsolatok fejlődésképesek. A magyar-román vámmunióknak és az utlevélkényszer megszüntetésének gondolata további kapcsolatok kiépítésének jelentőségét jelenti, amelyet a magunk részéről is készséggel fogadunk.

Jugoszlávia tekintetében Magyarország Jugoszlávia magatartását komoly baráti jóviszony kialakulása zálogának tekinti. A baráti Jugoszlávia megnyilatkozásait a magyar kormány őszinte rokonszenvvel viszonozza.

— A demokratikus Ausztriá-

vül Bulgáriával, valamint a semleges országokkal is fel

A béke mielőbb valósággá váljék!

A miniszterelnök ezután a békekötés kérdésével foglalkozott. Nemcsak a kormány, de a nemzet is várja, hogy a békekötés mielőbb valósággá váljék. A kormány azt a békét tekinti legjobbnak, amely a há-

aktarja venni a diplomáciai kapcsolatokot.

borúban megsanyargatott népeknek a megnyugvást hozza minél tágabb körben, elégedettséget teremt és az összes külföldi állampolgárral a békés együttműködést biztosítja.

Belső kérdések, megoldandó feladatok

A belső kérdésekre tért át ezután a miniszterelnök.

Hangsúlyozta, hogy most már minden erővel biztosítani kell a teljes rendezettség állapotát.

A belügyi kormányzat legfontosabb feladata a közigazgatás egyszerűsítése és megszilárdítása, a belső rend és közállapot megszilárdítása, az élet- és vagyonbiztonság megteremtése. Kiméretlen erővel fogják letörni a feketézők, árdragító spekulánsok mesterkedéseit. A korrupciót gyökeresen ki kell irtani az állami gépezetből, mindenekelőtt a rendőrségből. A honvédségnek egyik legfőbb feladata a hadsereg demokratikus szellemének kifejlesztése.

Az igazságügyminisztériumban már hozzákezdtek az új választójogi törvény kidolgozásához. Elkészült a családi és örököségi jog, a szövetkezeti és részvényjog reformja, elkészített a munkajogi kiépítés, a földreform végleges rendezését, a demokratikus nemzetvédméne szolgáló törvény megalkotását, a sajtószabadság intézményes biztosítását.

A tájékoztatásügyi minisztérium célja fenntartani az állandó kapcsolatot a kormány és az ország népe között.

A földművelésügyi kormányzat igen sürős feladata a földreform gyors befejezése. Nagyon fontos állatállományunk számszerű felszaporítása és minőségi javítása. A gazdák számára olcsó és hosszulejártú termelési kölcsönök folyósít a kormány. A cukoripartermelés emelése kívánatos, éppen ezért a termelőket a cukorrepáért pénzbeli és természetbeni térítést is fognak kapni. A Mezőgazdasági kamarák reformján keresztül, vagy esetleg új érdekképviseleti szerv létrehozásával biztosítani akarja a kormány a földműves lakosság gazdasági érdekképviseletét. Hasonló módon sürős feladat a mezőgazdasági termelő és értékesítő szövetkezetek kiépítése.

Az iparügyi minisztérium iparjogi és iparpolitikai reformok előkészítésével foglalkozik. Új ipartörvény fogja szabályozni a munkajogi és a munkabételezettiséget, figyelembevéve az államosítási törekvéseket és a racionalizálási szempontokat. A bányák és energiatelepek államosítására a közeljövőben elkészül a törvény.

A kereskedelem és szövetkezetügyi minisztérium szükségesnek tartja az iparjogszabályok felülvizsgálását. Szükséges a kereskedők politikai igazoltatásának erőteljesebb útjában való végrehajtása és nagyobb ellenőrzést kell gyakorolni a kereskedői tisztesség megvédése és a mértékellenes haszonvágy leküzdése érdekében. A

kereskedelmi és iparkamarák önkormányzatát mielőbb visszaállítják. A behozatal terén csakis nélkülözhetetlen, árak behozatalára kívánunk szorítkozni. Az egész országot behálózó szövetkezeti rendszert kívánjuk megteremtetni.

A közlekedésügyi minisztérium feladatai között kiemelte a munkásvonatok fontosságát. Biztonságossá kell tenni a vasúti szállítást, hogy a vasúton szállított árak sértetlenül és hiánytalanul érkezenek meg rendeltetési helyükre, és hogy az utasok is teljes biztonságban utazhassanak.

Az újjáépítésügyi minisztérium munkájának előterében áll a közeljövőben bekövetkező árhá-

nos munkatérő összeírása. Aki közhasznúnak egyáltalán nem mondható tevékenységet folytat, azt ha kell kényszer eszközökkel szorítják munkára.

Foglalkozik a kormány a háztulajdonos terhelő közterhek visszesítésének kérdésével is és ebben a kérdésben már készen áll a rendelet.

A népjóléti minisztérium munkájának keretén belül súlyos feladatnak tekint a kormány a gyermekhalandóság növekedésének és a gyermekek ellátásának megállítását. Az óvodákat államosítani fogják, amint az ország gazdasági helyzete lehetővé teszi, a kormány minden testi és szellemi munkás számára családi munkabéret, illetve munkabérből-eket biztosít. A családi pótlék intézményének a mezőgazdasági munkásokra való kiterjesztését is tervezi a kormány.

A kormány pénzügyi politikájának lényegét a miniszterelnök az állami bevételek lehető fokozásában és a kiadások egyszerű mértékében jelölte meg.

Őszinte szavak a közellátásról

Ezután a miniszterelnök behatóan foglalkozott a közellátás kérdésével. Az ország közellátási helyzete rendkívül súlyos. A legsúlyosabb a kenyérgazdálkodás helyzete. Jelenlegi készleteink mellett a mostani kenyér- és lisztellátás színvonala legfeljebb január közepéig tartható fenn. A nem dolgozók ellátását megszünteti. Az ehhez szükséges jogszabályokat már kiadták, végrehajtásuk az autonómia feladata. A zsiradékellátás minimális lesz. A közellátás legkritikusabb periódusa január közepétől március végéig terjedő időszak lesz. A jelenlegi kenyérellátást január közepéig tudjuk talán tartani, azon túl esetleg csak különféle liszték kiosztásával operálhatunk. Március

végétől a helyzet javul.

Meg kell állapítani, az árak és árnyék megfelelő arányát, amelybe kell hozni a mezőgazdasági és ipari árakat, és az így kialakított ár- és bérrendszert mellett a kormánynak a legnagyobb szilárdsággal kell tartani.

A miniszterelnök ezután ráért a hadifoglyok és deportáltak kérdéseire. Mintegy egy millió hóra letöltő a fasiszták által elhurcoltak száma. Ezek közül többszáz ezer eset, a fasiszta öröklet áldozatú és soha többé nem jön haza. Elhatároztunk minden intézkedés azonnali megkezdését, amelytől a hazahozatalra várók sorsának akárcsak legkisebb javulása is várható.

Az UNRRA-hoz fordulunk segítségért

A miniszterelnök megállapította, hogy a gazdasági helyzetünk rendkívül súlyos, a reakciók terveihez erre építik. A dolgozó magyarság ebben a reménytelennek látszó kifosztott, romországban mégis munkához látott. Ennek a munkának a jövő szempontjából nagyon biztató eredményei vannak. A kormány igyekszik, hogy ami kevesünk van, azt szervezetten és egyenlően eloszthassunk elsősorban a becsületesebb és keményen dolgozó rétegek között. Aki élelmiszereket el akar venni a törvényes utaktól, a kormány szilárd és kemény akaratával találja szembe magát. Nem riadunk vissza attól, hogy az ilyen cselekményeket hazaárulásnak minősítsük.

Figyelmeztető szóval fordult ezután a gazdákhöz. Figyelmeztette őket a beszolgáltatási kötelezettség betartására. Le kell mondaniuk a feleslegekről azoknak a dolgozóknak a javára, akiknek semmijük sincs. A kormány szándékában áll, hogy segítség elnyerése érdekében hivatalosan az UNRRA-hoz fordul.

Gazdasági kérdéseink, szociális problémáink megoldásához elengedhetetlenül szükséges az állami közigazgatás megerősítése, egységessé tétele és az államhatáron komoly megszilárdítása.

A földreformról szólva megállapította, hogy az végleges megoldás, a nemzet örök időkre meg

Fotó Horváth
Simonffy-u. 1/b.

fogja védeni mindenkiel szemben.
Erre a nemzetgyűlésre történelmi feladatok várnak, — felelté be több mint kétórás beszédével Tildy Zoltán miniszterelnök. A kormány mély bizalommal for-

dul a nemzetgyűlés elé, benne az egész nemzetet látja. Bizalmat kér a maga és munkája számára a nemzetgyűléstől, rajta keresztül az egész magyar néptől. (Nag éljenzés és taps.)

Ujabb árszabályozások

Báranyos Károly közellátásügyi miniszter újra szabályozta a mezőgazdasági termények árát. Az új ármezsgallapítás, ha nem is teszi lehetővé, hogy a szabadpiacon hozzájutasson a fogyasztó ezen az áron áruhoz, mégis alkalmas arra, hogy a gazda katonal és egyéb igen súlyos beszolgáltatási kötelességeinek teljesítése során az eddiginél megfelelőbb ellenértéket kapjon, a fogyasztó pedig fizetéséhez, vagy béréhez képest olcsóbban kapja meg azokat a cikkeket, amelyeket a hatósági ellátás során akár jegyre történő kiosztás révén, akár az üzemek részére vagy kiutalás alkalmával kap.

A közellátásügyi miniszter megállapította a gabonafélék külön árát, amit a malom a vasmőrlésre átadott gabonáért köteles fizetni. A búza, rozs és kétszeres ára ebben az esetben 24 ezer pengő, az árpaé és a májusti mészolt kukoricaé 21.500 pengő. A beszolgáltatott cséves kukorica ára december havában 15.200, a beszo-

gallatott mészolt kukorica ára 19.300 pengő.

A miniszter megállapította a hüvelyesek új árát is. Nagykereskedelmi árak 100 kg-ként: Bab 44.000, borsó 34.000, lencse 56.000, az étkezési burgonya ára vasuti kocsi rakva 16.000, a kiskereskedő fogyasztó részére legfeljebb 500 pengős áron hozhatja forgalomba a burgonyát.

A közellátásügyi miniszter a hagyma árát is szabályozta. Termelői ára 100 kg-ként: vöröshagyma 50 ezer, fokhagyma 100 ezer, dughagyma 150 ezer. A fogyasztó részére a kiskereskedő a vöröshagymát kg-ként legfeljebb 940 pengőért, fokhagymát 1800, és dughagymát 3600 pengőért hozhat forgalomba. A sertészsír ára azonos a margarin árával, kg-ként 4700 pengő. Az olajosmagvak termelői ára: napraforgómag mázsánként 36 ezer, repcemag 54.000, szójabab, tökmag 48.000 pengő. Ellenérték nélkül a gazda két liter olajat kap a beszolgáltatott napraforgómag és tökmag után 100 kg-ként.

A vasúttársaság ellátása

A vasúttársaság, a vasúttársaság és üzemeltetői költöttségének pótlékát közellátási ügyben felkeresték Orly István főispánt.

A főispán a küldöttleg tagjaitval közölte, hogy a MÁV műhelytelep alkalmazottai és a vasúttársaság kegyér szempontjából központi ellátásban részesülnek, ami azt jelenti, hogy a Debrecen számára megállapított élelmiszer mennyiség felül utalnak ki részükre. Az

erre vonatkozó leirat már megérkezett, amíg a kiutalt liszt megérkezik természetesen a város minden további nélkül kiadja részükre a szükséges mennyiséget.

Orly főispán kiutalta a MÁV műhelytelep dolgozóira részére 3 márszá olajat és a vasúttársaság részére is megkezdte az olajkiosztást. A burgonyakiosztás is kezdődött vészi és burgonyakiosztásban előszörban az ipari munkások részesülnek.

A Rajniss-pör második napja

Rajniss Ferenc háborús bűnperek folytatásos tárgyalásán a népbíróság folytatta a vádolt kihallgatását, akikhez a népbírák intéztek kérdéseket.

— Mikor jött rá, hogy a háború elvesztettük? — kérdezte az egyik népbíró.

— Németországban 1945 március végén.

— Tudta-e Ön, hogy Wessemerer már a vonaton Imrédyt juttatja miniszterelnöknek a kormányzó elöl?

— Annyit tudok, hogy a kormányzó kijelentette: Bárkit óhajtanak miniszterelnöknek, elfogadom, de Imrédyt, azt a zsidót nem.

— Hogyan tájékozódott Ön 1945 januárjában a hadihelyzetéről?

— Semmi különös tájékozódásunk nem volt. A minisztertanácsban Beregffy és egy általa börtönből magasabb rangú tiszt adott tájékoztatást.

— Akkor, január 12-én miért mondta Ön a budapesti harci helyzetről, hogy enyhült.

— Beregffy ugyanis a minisztertanácsban kijelentette, feleli Rajniss, hogy mire a minisztertanács végetér, bejelentheti Budapest felmentését. (Doroltság.)

— Az újvidéki események után

em merült fel Önben kétely, hogy nem állunk jó oldalon? — hangzott a további kérdés.

— En az újvidéki eseményekről úgy voltam informálva — feleli Rajniss —, hogy partizánok, magyar csendőroket megálladtak és 12 csendőr esett áldozatul, erre következett a megtorlás, de hogy az micsoda szörnyűségekre vezetett, azt csak később tudtam meg Kállay miniszterelnöktől.

Az első tanu Peyer Károly nemzetgyűlési képviselő előadja, hogy a vádolt csak akkor toidódt el jobboldali irányba, amikor a német befolyás Magyarországon érvényesülni kezdett. Az egyes bizottsági üléseken állandóan követelte a kormánytól, hogy minél nagyobb számú katonaságot küldjön ki a harctérre és vádolta a kormányt, hogy szabotája a háborút.

Gyöki Imre szerint a képviselők között akkoriban az a hír járta, hogy a vádolt a németek fizetett kemje. Peyer Károly a parlamentben egy közbeszólás formájában fel is vetette ezt és megjegyezte, hogy Rajniss a németektől fizetést kapott. Az interpelláció anyagát Bajcsy-Zsilinszky Endrétől kapta, aki kijelentette, hogy az adatok megfelelnek a valóságnak. A tárgyalást folytatják.

Péter király tiltakozása

London, II. Péter Jugoszlávia trónfosztott királya nyilatkozatban tiltakozott a jugoszláv köztársaság kimondása ellen. A nyilatkozat kétségbevonja az alkotmányozó nemzetgyűlésnek a trónfosztó határozat kimondására való jogát, majd ismertette az elmozdított uralkodóház történelmi szerepét.

Nálunk még nem volt?!
Jéjjen!!
ARANYAT, ezüstöt, briliánst
MAGAS árban átveszünk
FELDHEIM és HAJDU
szakküzel
Plac-utca 30. szám.
Ékszerkészítés, javítás.

MA este 6 órákor
CSOKONAI színház
TOKAJI ASZÚ
MA este 6 órákor
KAMARA színház
Rosmersholm
Vasárnap d. e. 10 ó. Warena mestersége

Groza Péter román miniszterelnök képviselőjének jelenlétében nyitják meg a Debreceni Vásárt

Ünnepélyes megnyitás: szerdán délelőtt — Holnap megindul a rendszeres autóbuszjárat Nagyvárád és Debrecen között

A nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara, amely a Debreceni Vásárt Romániában képviseli, hivatalos átirattal fordult a Vásár vezetéséhez és azt kérte, hogy a Debreceni Vásár megnyitását néhány nappal halasszák el és annak tartamát ennek megfelelően hosszabbítsák meg. A nagyváradi Kamara ezt a kérését azaz indokolta, hogy az erdélyi kiállítások nem készültek még el és december első napjaitól a kiállítás selyaggal nem érkezhettek meg Debrecenbe. Ebben az ügyben Szabó Kálmán polgármesterrel, mint a Vásár egyik elnökével értekezlet volt és ez az értekezlet úgy döntött, hogy a Vásár ünnepélyes megnyitása szerdán, december 5-én lesz.

E döntésről Szabó Kálmán polgármester ezeket mondotta:

— A Debreceni Vásár helyi anyaga tökéletesen készen várna a megnyitást és készült már a Magyar Dohányjövődék impozáns és gyönyörű pavilonja is, úgy, hogy semmi akadály nem lenne annak, miszerint a Debreceni Vásár az eredetileg megállapított napon megnyitják. Ez esetben azonban külön kellett volna megnyitnunk a román részt, amit én nem tartottam helyénvalónak. Ezért döntöttünk úgy, hogy megvárjuk, amíg az erdélyi vállalatok hatalmas és gazdag kiállítási anyaga megérkezik és ennek megfelelően december 5-ére tettük a Vásár megnyitását.

E döntés után Paál Jób, a kiállítás igazgatója nyomban Erdélybe utazott, ahol egyrészt felvette a kapcsolatot az illetékes kormánykörökkel, másrészt felkereste úgy a magyar, mint a román rendőri és vámkirovendőségeket, hogy velük a határátlépéssel és a várható nagy idegenforgalommal kapcsolatos összes kérdéseket tárgyalja. Kétnapi szakadatlan tárgyalás után ma érkezett vissza Paál Jób Debrecenbe és a következőket mondta:

— Mindenekelőtt örömmel jelentem azt, hogy a magyar-román barátság egyik legkitűnőbb apostolát, dr. Clacian Virgil bihar megyei főispánt bizta meg Groza Péter miniszterelnök azzal, hogy őt, mint a kormány fejet a Debreceni Vásár megnyitásán hivatalosan képviselje. Dr. Clacian Virgil kíséretével együtt szerdán a délelőtti folyamán érkezik Debrecenbe. Addigra itt lesznek már a román kereskedelemügyi minisztérium kirendelt delegációjának tagjai, Zdrula miniszteri tanácsos vezetésével, szerdán érkeznek meg Mouchu Mihály kereskedelemügyi államtitkár, Restcanu őrnagy, a hadügyminiszter fia, Hosszu Miklós, a propagandügyi minisztérium kiküldöttje, Ványai Károly, Nagyvárád polgármestere, Danca Jakab, a nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, valamint Erdély közéletének és közgazdasági világának reprezentáns tagjai.

— Szerdán jönnek meg a magyar kormány kiküldöttjei is és szerdán délután alakul meg Debrecenben a magyar-román kereskedelmi kamara.

— A legnagyobb elismeréssel és hálával kell megemlékeznem

úgy a magyar rendőri és vámhatóságokról, amelyek a legnagyobb előzetekességgel kezelik a Debreceni Vásár kérdését. Russtea nagyváradi vámfőnök és Kovács felügyelő, a biharkeresztesi vámkirovendőség vezetője minden tekintetben megkönnyítik a forgalom zavartalan lebonyolítását és itt kell megemlítenünk, hogy a román kormány a Debreceni Vásárral kapcsolatban mindenemű áruclikkre ez év végéig engedély nélküli bevitelt engedélyezett Romániába. Ezenkívül úgy a román, mint a magyar vámhatóságok megengedték, hogy a vendégek öt kilo mennyiségű söt hozhatnak be Magyarországra és így Debrecenben a sötösség néhány napon belül meg fog szűnni.

— Nagyvárád és Debrecen között a rendszeres autóbuszjárat az eddigi tervek szerint ma reggel indul meg és a Hermes első autóbúsa minden valószínűség szerint ma, szombaton délelőtti 11 óra felé érkezik meg az Arany Bikához, ahol első erdélyi vendégeket, akiket útjukra ezuttal néhány hivatalos személy is elkiri-

Vizsgálat és őrizetbevetelek a népbírósági botrány ügyében

A népbíróság az igazságügyi miniszternek tesz jelentést. Lemondanak a népbírák, — nem vállalják a népbíróságot

Orly István főispán a népbíróság ügyében tegnap információt kért Hernádi Gyula rendőrezredesétől, a debreceni főkapitányság vezetőjének helyettesétől.

Hernádi alezredes részletesen tájékoztatta a főispánt. Közölte, hogy vizsgálat indult az ügyben arra nézve, hogy a rendőrség megtette-e a szükséges intézkedéseket a rend fenntartására. Hajdúhadházra már kimentek a nyomozók és őrizetbeveszik a véres botrány főtetteseit.

Orly főispán kifejezte azt a kívánságát, hogy a rendőrség a jövőben olyan módon lássa el feladatát, hogy a lakosság valóban a rend órá lássa ebben a szervezetben, melyben bizalom lehet az egész közönségnek.

A debreceni népbíróság a véres eseményről jelentést tesz az igazságügyminiszternek és vizsgálatot, orvoslást kér.

Ugyanekkor a népbíróság több tagja bejelentette, hogy a jövőben nem kíván részt venni a népbírósági tanácsban. Papp János szociáldemokratapárti népbíró meg a véres esemény után közvetlenül bejelentette az elnöknek, hogy tovább nem kíván működni és utána még több népbíró hasonló elhagyórást jelentett be. A megbízatásuk három hónapra szól, december 5-én jár le és a tanács szinte valamennyi tagja, — a kommunista népbírák kivételével, — vissza akar vonulni.

A második számú népbírósági tanács szinte valamennyi tagja lemondott és a pótírák sem akarnak részt venni a népbíróságban.

VÁGÓ-NŐIKABÁT
Plac és Széchenyi utca sarok.

Aprított tűzifa NAGY IMRE
Ismét kapható Banni u. 2. (Hungária melletti) Felvilágosítás Rákóczi u. 7. Természettudományi csarnok.
latálegén

sér, ünnepélyes formák között fogják fogadni. Erdélyben egyébként el nem képzelhető érdeklődés nyilvánul meg a Debreceni Vásár iránt és Temesvárról, Kolozsvárról, Aradról, Szatmárról, Brassóból, Zilahról, Désről, de a Székelyföldről is ezrével jelentkeznek a vendégek akiknek elszállásolása a Vásár vezetőségének nem kis gondot okoz, remélhetőleg azonban ez a kérdés megoldható lesz, merthízen az erdélyi vendégek nemcsak megfizetik a szállást, hanem vendéglátóikat még sőt is megajándékozzák.

— A Debreceni Vásár irrodája Nagyvárádon a Kereskedelmi és Iparkamara impozáns székházában hatalmas apparátussal dolgozik. Barok István Imre, a Vásár titkárnak vezetése mellett a vásárigazgatónyokra Cziko Lőrinc és Zeller Lajos rendőrfőnökök előzetekessége folytán meg aznap kiadják a vizumot és így a vendégek huszonegy órában belül utra is kelhetnek a Hermes kényelmes autóbúszáin, amelyeknek egyrésze alkalmasint a debreceni — budapesti forgalmat fogja lebonyolítani, másik része pedig hazatérő útjában a debreceni közönség rendelkezésére áll. Az utazások gyorsabb lebonyolításának érdekében a Hermes a Bikában kőlőn kirendeltséget létesített.

Színház — Mozik

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Szombat
Vasárnap d. e. 6 ó. 6 Varena mestersége
Vasárnap délután Munka előadása
Vasárnap este Mária főhadnagy Tokaji aszu

KAMARA SZÍNHÁZ
Minden este
Rosmersholm

APOLLÓ MOZGÓ: Előadások
Köznap d. u. 3, 3/5 és 6, vasárnap d. e. 11 órákor is. Ida rogenye. Javor, Kabos, Gózon, Agai a főszerepben.

PETŐFI MOZGÓ: Zenés amerikai film: „A nagy keringő”
Híradó, háborús bűnösök. Előadások: 3/3, 3/5 és 6, vasárnap d. e. 11 órákor is.

FIGYELEM!
Varrógép, kerékpár, rádió, gramofon javítás.
Autógen hegesztés!
Horváth Tihomér műszerész mester.
Deák Ferenc-u. 9.

IRODAGÉPEK
specialistája HURAY
frógépműszerész mester.
Közismert, békobeli, jó munka, szolid árak, jótállás.
Deák F-u. 14. Iparkamara.

Férfi és női szövetek, bélesárak nagy választékban vásárolhatóak
Tiszántúli Textilházban
Piac-u. 22. (Első Takarékpénztár).

1920 óta már 25 éve
áll b. megrendelől szolgálata
BERZÉKI fotó
Piac u. 38. sz. alatt az udvarban, dec. 1-4-ét ugyanezen háznál üzletében várja szíves megrendelől.

AUTÓBUSZ-KAMION-TAXI
Autójáratok:
Debrecen—Nagyvárád Dobrecen—Budapest és vissza.
Jegyek és felvilágosítások kizárólag HERMES utazási iroda Nagyvárád debreceni kirendeltsége Bikaszállé.

CSERÉPKÁLYHÁK-KANDALLÓK
átalakítás, tisztítását és javítását
tűzhelyek, vaskályhák, cukrászkemencék samtoztosát helyben és vidéken vállalok.
Laczkó és Gönczi
Béla József
kályhás mesterek
Bathány-u. 11., Plac-u. 40.
Hangya átjáró. Kész kályhák és kandallók állandó raktáron.

HIREK

Időjárás-jelentés: Gyenge szél, kisebb felhőfelvonulások, valószínűleg csapadék nélkül. A hőmérséklet alig változik.

A Szent Anna-utcai Iplébánia-templomban esendes szentmisék reggel negyed 7, 7, 8, háromnegyed 9 órakor Fél 10-ór a nagymisét mondja és prédikál Szvetits Viktor. Esendes misék még 11 és 12 órakor. Délután fél 4 órakor engesztelő ájtatosság. — Prédikál Regös Gyula. Szoboszlai-úton Somhegyi Mihály. Homokoriban dr Nagy Ernő, fogházban dr Neuhauser Frigyes. Első hajnali mise hétfőn reggel 7 órakor.

Az evangélikus templomban ma, szombat délután fél 4 órakor úrvacsorai előkészítő istentisztelet lesz. Vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet, 10 órakor gyülekezeti istentisztelet kezdődik, úrvacsoraszóval. Az istentisztelet után ünnepi közgyűlés iktatja be az újonnan választott tisztikart és egyháztanácsot. A délutáni istentisztelet fél 4 órakor kezdődik.

Unitárius istentisztelet december 2-án, vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik. Szeretést végzi Buzogány Kálmán helybeli lelkész. Délután 3 órakor gyermekistentisztelet. Egyben szeretettel értesítjük híveinket, hogy december 9-én 11 órakor közgyűlést tartunk, melyre a tagokak tisztelettel meghívjuk. (Hatvan-u. 24.)

A gör. kat. plébánia adminisztrálása, Dr Dudás Miklós hajdudorogi megyés püspök a Papp Gyula szentszéki tanácsos elhalálozása folytán megüresedett debreceni görögkatolikus plébánia adminisztrálását — a pap-özvegy számára adott idő alatt — az elhunyt paróchius fiára Papp Gyula gör. katolikus lelkészre bízta.

Leesett az útközről, amikor kislököt a vonat és a kerek alá került Gál János 15 éves fia, aki a Debrecen-Nyíregyháza között közlekedő Iparvágányú tehervonat utazott. Amikor kórházba akarták szállítani, már kiszervezték. A halálos kimenetelű szerencsétlenség a nagysejerei erdőszélén történt.

Azért loptunk, mert szeretünk színházba és moziba járni! A rendőrség elfogott egy háromtagú fiatalokor gyermekekből álló bandát, akik a városi házak padlásait fosztogatták. Különösen nagy zsákmányra tettek szert a Rákosi Jenő utca 4. számú ház padlásán, ahonnan betervezték a lakásba a konyha- és a fürdőszobát, ahol a gyermekok elmondták, hogy azért követték el a lopásokat, mert moziba, színházba szeretnek járni és így tettek szert pénzre.

Iskolásgyermeket fosztogatnak útonállók. Számos feljelentés érkezett a rendőrségre szülőktől részéről, hogy főleg a külsőségi iskolákba járó gyermekekről ismeretlen útonállók leszedik a kabátot, ruháktól megfosztják a gyermekeket. A rendőrség erőlyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

Holybenhagyta a kormány a vigalmi adótetelek felemeléséről készített javaslatot. Lóverseny, sportverseny után 20 százalékos, színház után 5, hangverseny után 10, kártya, tombola után 25, orfeum kabaré után 15, bál után 25, mulató után 30 százalékos a vigalmi adó.

Ha jó női száras és fél CIPŐT akar nézze meg PÁSTINÁL RÓZSA-UTCA 2.

Üvegpiótló, műanyag: Mosható, tökéletes hőszigetelő, viharálló, fényt tökéletesen átterszt. Lényegesen olcsóbb, mint az ablaküveg. Mindenre felvilágosítást ad a tisztánfűl vezérképviselő: NAGY LAJOS vállalkozó, Varga u. 8. sz. udvarban.

Száz debreceni szegényt vendégl meg az angolszász delegáció

Tegnap délbén az angol-amerikai delegáció 100 debreceni szegény részére ebédet adott az Arany Bikában. Az ebédén a város kiküldöttjei is résztvettek. Az egybegyűlt szegények előtt először dr. Matkó Imre városi aljegyző mondott megnyitó beszédet. Utána Horovitz László, az angol-amerikai delegáció elnöke szólott:

A háború mérhetetlen szenvedést zúdított Európára, s benne Magyarországra — mondta. Magyarország — melynek sorsát az Amerikai Egyesült Államok és Anglia mindig behatóan figyelemmel kísérték — szintén kivette részét a szenvedésekből. Éppen ezért az angolszász delegáció nevében 100 ebédet adunk Debrecen gyermekeinek és munkaképtelen szegényeinek. Fogadják ezt a csekélységet oly lélekkel, mint amilyen szeretettel adjuk. Legyen benne a jobb jövő reményének záloga.

Az angolszász hatalmaknak ez az első látható segítése Debrecenben. De ha azt látják országunk vezetői, hogy

a magyar nép minden erejét az újjáépítés és a háború áldozatainak megsegítésére fordítja, abban a pillanatban érdemesnek itélik a magyar népet a nyugati komoly és látható megsegítésre. Közvetlen célom: egy meleg ebédet és egy barátságos órát nyújtani Debrecen 50 szegény felnőttének és 50 gyermekének. Vendégeinknek jó szórakozást és jó étvágyat kívánok.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a Csokonai színház művészei néhány kedves szórakoztató számmal kedveskedtek az egybegyűlteknek. Különösen Szabó Samu, Csengeri Aladár és Turcsi Gitta aratott nagy sikert.

Mint a delegáció tagjai mondták, azért jöttek Debrecenbe, mert ez a város szabadult fel legelőbb s ebben a városban indult el a magyar demokrácia nagy, országépítő útjára.

A 100 debreceni szegény jó étvágyal fogyasztotta el az ízletesen elkészített ebédet, s hálás szavakkal mondták köszönetet az irántuk értejt jóindulatért.

A Jókai-utcai gyilkosság

A borzalmas kegyetlenség-gel végrehajtott Jókai utcai gyilkosság ügyében a rendőrség tegnap tartotta meg a helyszíni szemlét, melynek során megbilincselve kísérték a Jókai utca 16. számú házba Mikó Károlyt, a gyilkosság tulajdonképeni elkövetőjét, testtársát Bari Jenőt és felbujtóját Novák Sándornét mostohalányával, Mikó Annával együtt.

A helyszínen a detektívek lejtázták a gyilkosság elkövetését a konyhahelyiségben, majd a gyilkosok megmutatták: hogyan fosztották ki áldozatukat ékszerceitől, ruhane-műtől és hogyan ásták el a pincében.

Novák holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe szállították és a boncolás fogja tisztázni, hogy a fejére mért hat ütés okozta-e halálát.

Szabó Kálmán polgármester pénteken aulón Nyíregyházára utazott. A burgonyaellátás biztosítása ügyében tárgyal.

Debrecen város közigazgatási bizottsága december 6-én tartja szokásos havi ülését Öry István főispán elnökléte alatt.

Debrecen város törvényhatósága a közelmúltban olyan határozatot hozott, hogy soronkivül egy fizetési osztállyal előlépteti azokat a városi tisztviselőket, akik az elmúlt évek alatt politikai magatartásuk miatt mellőzve voltak az előléptetésnél s emiatt hátrányba kerültek, nem menekültek el, helyükön maradtak és azóta is eredményesen szolgálnak tovább, beilleszkedve a demokratikus kormányzatba. A közgyűlés határozata alapján most írják össze az egyes városi ügyosztályok azokat, akik előléptetésre jogosultak és érdemesek. Körülbelül 15—20 olyan városi tisztviselő van, aki a feltételeknek megfelel. Az előléptetés felett a közgyűlés dönt a városi tanács javaslata után.

Üngyhosszút kísérlet meg Hajdúszoboszlón Lisztes Istváné Keleti utca 13. sz. alatti lakos. Családi viszály után marólugot ivott. Több bűncselelet hagyott hátra. Állapota életveszélyes.

vagy ruhaszárító kötéllel való fojtogatás.

Az áldozat, Novák Sándor életében már foglalkoztatta 5-6 évvel ezelőt a debreceni rendőrséget. Pénzhamisító műhelyt rendezett be Debrecenben és hamis ötpengősöket gyártott. Hamisítványainak érdekessége volt, hogy a szakértő megállapítása szerint több ezüst volt a hamisítványban, mint az állam által kibocsájtott valódi pénz öntvényében. Ez volt az oka, hogy az egybéként is szinte tökéletes hamisítványt csengéséről sem tudták megismerni. Büntetésének letöltése után Novák rendes emberré vált. A közelmúltban azonban az a gramu merült fel, hogy betörést akar elkövetni egy banda tagjaival, a rendőrség szemmel tartotta és ennek köszönhető, hogy a gyilkosságot néhány nappal előzetése után felfedezték.

A nyilastelepi református egyházzés vasárnap 10 éves templomszentelési jubileumot tart. Ez alkalomból délelőt 10 órakor dr. Révész Imre püspök hirdeti az Igét, délután fél 2 órakor pedig szeretetvendégség lesz a gyülekezet házában.

Simai gyorsíróiskolában beiratkozás megkezdődött a gyorsírás, gépírás és kereskedelmi alapismeretek tanfolyamára. Államvizsga. Piac u. 73. Vasútkedvezmény.

Naményiné gyorsíróiskolájában decembertől tanfolyamkezdés. Államvizsga, államérvényes bizonyítvány. Piac 58. Lincseumházban.

Majoros Sándor Harsányi Gusztáv utca 23. sz. alatti lakostól ismeretlen tettes ellopott egy serést. A serést az udvaron leszúrta, majd a károsult tárgoncáján elszállította. A tettesnek nyomában van a rendőrség.

Ferenczi Lajos bellegelőt tanújára ismeretlen tettesek behatoltak, a házbelleket ágyban találták mikor az ajtó rájuk törték. Egy paplant a fejükre borítottak és megparancsolták nekik, hogy ki ne dugják a fejüket, mert azonnal végeznek velük. Közben kifosztották a lakást, mintegy 70 millió értékű holmit vittek el.

Mindent 1 helyen
Férfiaknak: Kalap, Nyakkendő, Fehérmű, Pullover
Hölgyeknek: divat pullover, sál, fehérmű, harisnya
BLEICH BÉLÁ-tól Piac-utca 49.

Gondoskodás az Oroszországból Románián keresztül hazatérő magyar hadifoglyokról

Köváry Marcell vezérőrnagy, a debreceni 6. honvédkerület parancsnoka dr. Batha László, a hadifoglyok h. miniszteri biztosa és Cséfalvay István alezredes kíséretében az Oroszországból Románián keresztül hazatérő magyar hadifoglyok irányításának, élelmezésének és gyógykezelésének rendezésé érdekében Romániában az illetékes szovjet és román hatóságokkal tárgyalásokat folytatott. Nagyváradon a szövetséges ellenőrző bizottság, Racoase Vladescu román nemzetiségügyi miniszter, a kerületi rendőrfőnök, a Magyar Népi Szövetség a legnagyobb megértést és jóindulatot tanúsították a magyar hadifoglyok ügyei iránt és a legmesszebbmenő támogatást helyezték kilátásba. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság azonnal intézkedett, hogy a Románián keresztül Nagyváradra érkező magyar hadifoglyok az eddigi eljárásról eltérően ne Maramarosszigetre, hanem Biharkeresztesre legyenek irányítva, és egyben eljári a maramarosszigeti hadifoglytábor parancsnokságánál, hogy az eddigi előirányított magyar hadifoglyokat mielőbb Szegedre irányítsák.

A küldöttség útját Nagyváradról folytatta Maramarosszigetre. Ott a Szövetséges Ellenőrző Bizottság, a román katonai hatóságok és a pártok helybeli szervei zetei segítségével sikerült elérniük, hogy a Maramarosszigeten levő összes magyar hadifoglyokat 2-3 napi fertőtlenítés után Szegedre irányítsák, ahol a honvédség megfelelő fogadó, irányító és elosztóállomás állított fel.

A román hatóságok, a helybeli

pártiszervezetek, a Magyar Népi Szövetség úgy Nagyváradon, mint Szatmáron már eddig is étkezető állomás állítottak fel a magyar hadifoglyok részére és a beteg hadifoglyokat kórházi ápolásban részesítették. Mindkét helyen Igéretet tettek, hogy a szervezetet mindaddig fenntartják, amíg Románián keresztül magyar hadifoglyok haladnak át. A küldöttség a romániai utazás és tárgyalásai során úgy a szovjet, mint a román hatóságok párt és szervezetei részéről a legmesszebbmenő előzékenységet, jóindulatot élveztek és a legnagyobb támogatásban részesültek.

E tárgyalások eredményeképpen a Romániából Biharkeresztesre irányított hadifoglyok fogadására a magyar katonai hatóságok Biharkeresztesen fogadó, átvévo, fertőtlenítő, elosztó és irányító állomást létesítettek. Az ideérkező hadifoglyok közül a Dunántúliakat Szegedre, a Duna-Tisza közére tartozókat és a Tiszáninnemeneket pedig Debrecenbe irányítják. Debrecenben két-három ezer ember befogadására alkalmas középület, városi fertőtlenítő áll rendelkezésre. A kórházi kezelést igénylő beteg hadifoglyokat szintén Debrecenbe irányítják, ahol két kórház áll rendelkezésünkre.

A küldöttség Romániából a legjobb benyomással tért vissza. Eredményes munkáját nagyban elősegítette az is, hogy Köváry vezérőrnagy kezdeményezésére a közelmúltban megkötött magyar-román határügyemény folytán a határszakaszon mindkét részről a legteljesebb jóviszony és szívélyesség uralkodik.

Az újjáépítési bizottság

pénzeken értekezletet tartott Lada Ferenc elnökléte alatt. Elhatározták, hogy a város műszaki ügyosztályával és az újjáépítési kormánybizottsággal karöltve a téli hónapok alatt is ellenőrzik a romépiletnek nyilvántartott házak lebontását és a használható anyagok felhasználását, hogy a tavasszal intenzívebben megindulhasson az újjáépítés.

Felemelték a munkások családi pótlékát

A népjóléti miniszter előterjesztésére a kormány a munkások családpótlékának összegét minden egyes gyermek, valamint a feleség után 1945 október 1-ig visszamenő hatállyal havi 2400 pengőre emelte fel.

A november 30-án megjelent Kereskedelmi Alkalmazottak novemberi fizetése című cikkből kimaradt az 50 százalékos beszerzési segély, amit a most kiütésre kerülő bérekkel együtt kell kifizetni. Kereskedelmi Alkalmazottak szabad-szakszervezete.

Elvesztett iratok. November 27-én este 8 óra körül a Kossuth és Szent Anna utcán egy orosz katona elvesztette összes iratait. A katona neve Guzenko Dimitri Szidjanovics. A megtaláló szolgáltatassa be az iratokat Kossuth u. 13. sz. ajatt az orosz hadbíró-ságához.

VÁGÓ-FÉRFIRUHA
Piac és Széchenyi utca sarok.

Ne tévessze el a címet!
ARANY beváltás
ENGEL ékszerésznél
a Benyáts áruházban.

Társat keresek
házárta, háztartási cikkeik, esetleg ószeres iparral. Helyiségom forgalmas helyen van. „Piac” jellegre kérek ajánlatot.

Dolgoztasson az ÉVA szalonban. Ruháját, kabátját hamar megkapja. Jó munkát s egyben szépet csak nála rendelhet. Faragó-utca 22. Füzesséry Éva

Vörösréz hulladékok, 110 voltos fél lovas villanymotort veszek. Gyógyszertár, Piac-u. 50.

Táncanfolyam kezdődik december 4-én d. u. 5-kor a „CENTRUM”-ban (Dr. Konczné Schaff Margit tánciskolája Csapó-u. 19.) Össztáncok: minden csütörtök, szombai, vasárnap 5 órától.

Fotócikk, játékaru, ajándéktárgyak BERZÉKI Piac-u. 38.

HÓRA ENDRE óra- és ékszerüzlete és műhelye még ma is **KOSSUTH-U. 2. szám alatt van. Új üzlet: Piac-u. 20. Városház épület. Arany beváltás.**

